

Zitting 1980–1981

16 453

Regeling van de fusie van naamloze en besloten vennootschappen

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van Wet tot regeling van de fusie van naamloze en besloten vennootschappen. De toelichtende memorie (en bijlagen), die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust. En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Lage Vuursche, 27 oktober 1980

Beatrix

Nr. 2

ONTWERP VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat de wet moet worden aangepast aan de derde richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake het vennootschapsrecht van 9 oktober 1978 (Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen van 20 oktober 1978, nr. L 295) en dat het gewenst is de mogelijkheid van een fusie ook open te stellen voor besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid;

Zo is het dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

In boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt een titel ingevoegd, luidende:

TITEL 6

FUSIE

Afdeling 1

Algemeen

Artikel 310. Deze titel is van toepassing op naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid.

Artikel 311. 1. Fusie is de rechtshandeling van twee of meer vennootschappen waarbij een van deze het vermogen van de andere onder algemene titel verkrijgt of waarbij een nieuwe vennootschap die tegelijkertijd met de rechtshandeling door hen samen wordt opgericht, hun vermogen onder algemene titel verkrijgt.

2. Met uitzondering van de verkrijgende vennootschap houden de vennootschappen door de fusie op te bestaan.

3. De aandeelhouders van de verdwijnende vennootschappen worden door de fusie aandeelhouder van de verkrijgende vennootschap. Aan aandeelhouders mag ten hoogste een tiende van het nominale bedrag van hun aandelen in de verkrijgende vennootschap worden bijbetaald in geld of schuldvorderingen. Aandelen in het kapitaal van een verdwijnende vennootschap die worden gehouden door of voor rekening van een van de fusierende vennootschappen, vervallen.

Artikel 312. 1. Een ontbonden vennootschap kan geen fusie aangaan, indien reeds uit hoofde van de vereffening een uitkering aan aandeelhouders is gedaan.

2. Een vennootschap kan geen fusie aangaan gedurende faillissement of surséance van betaling.

Artikel 313. 1. De besturen van de te fuseren vennootschappen stellen een voorstel tot fusie op.

2. Dit voorstel vermeldt ten minste:

a. de rechtsvorm, naam en zetel van de te fuseren vennootschappen;
b. de statuten van de verkrijgende vennootschap zoals die luiden en zoals zij na de fusie zullen luiden of, indien de verkrijgende vennootschap nieuw wordt opgericht, het ontwerp van de akte van oprichting en van de daaraan ingevolge deze titel te hechten stukken;

c. welke rechten of vergoedingen ingevolge artikel 322 ten laste van de verkrijgende vennootschap worden toegekend aan degenen die anders dan als aandeelhouders bijzondere rechten hebben jegens de verdwijnende vennootschappen, de voorgenomen maatregelen ter uitvoering van de overgang van deze rechten en met ingang van welk tijdstip en in welke mate winstgerechtigden zullen delen in de winst van de verkrijgende vennootschap;

d. welke voordelen in verband met de fusie worden toegekend aan een bestuurder of commissaris van een te fuseren vennootschap of aan een ander die bij de fusie is betrokken;

e. voor elk van de verdwijnende vennootschappen het tijdstip met ingang waarvan financiële gegevens zullen worden verantwoord in de jaarrekening van de verkrijgende vennootschap;

f. de invloed van de fusie op de grootte van de goodwill, het agio en de uitkeerbare reserves in de balans van de verkrijgende vennootschap;

g. met ingang van welk tijdstip en in welke mate de aandeelhouders van de verdwijnende vennootschappen zullen delen in de winst van de verkrijgende vennootschap;

h. de voorgenomen maatregelen ter uitvoering van de overgang van het aandeelhouderschap van de verdwijnende vennootschappen; en

i. de ruilverhouding van de aandelen en eventueel de omvang van de bijbetaling.

3. Het voorstel tot fusie wordt ondertekend door de bestuurders van elke te fuseren vennootschap; ontbreekt de handtekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.

4. Het voorstel tot fusie moet zijn goedgekeurd door de raad van commissarissen van elke vennootschap en wordt als blijk hiervan door de commissarissen ondertekend; ontbreekt de handtekening van een of meer hunner, dan wordt daarvan onder opgave van reden melding gemaakt.

Artikel 314. 1. In een schriftelijke toelichting geeft het bestuur van elke te fuseren vennootschap een uiteenzetting waarin het voorstel tot fusie uit juridisch, economisch en sociaal oogpunt wordt toegelicht, onder vermelding welke bijzondere waarderingsmoeilijkheden er eventueel zijn geweest bij de bepaling van de ruilverhouding.

2. Indien het laatste boekjaar van de vennootschap, waarover een jaarrekening is opgemaakt, meer dan zes maanden voor de nederlegging van het fusievoorstel is verstreken, maakt het bestuur tevens een tussentijdse vermogensopstelling op. Deze heeft betrekking op de stand van het vermogen op ten vroegste de eerste dag van de derde maand voor de hand waarin zij wordt neergelegd. Zij wordt opgemaakt met inachtneming van de waarderingsmethoden die in de laatst opgemaakte jaarrekening zijn toegepast, tenzij daarvan gemotiveerd wordt afgeweken. In de vermogensopstelling worden de krachtens de wet of de statuten te reserveren bedragen opgenomen.

Artikel 315. 1. Een deskundige als bedoeld in artikel 393 moet het voorstel tot fusie onderzoeken en verklaren of de voorgestelde ruilverhouding van de aandelen, mede gelet op de bijgevoegde stukken, naar zijn oordeel redelijk is. Hij moet tevens verklaren dat hem geen omstandigheden bekend zijn die de verwachting wettigen dat op de dag na de fusie het eigen vermogen van de verkrijgende vennootschap, verminderd met de bijbetalingen indien voorgenomen, kleiner zal zijn dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal.

2. De deskundige moet tevens een verslag opstellen, waarin hij aangeeft:

- a. volgens welke methode of methoden de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld;

- b. of deze methode of methoden in het gegeven geval passen;

- c. tot welke waardering elke gebruikte methode leidt;

- d. indien meer dan een methode is gebruikt, of het bij de waardering aangenomen betrekkelijke gewicht van de methoden in het maatschappelijke verkeer als aanvaardbaar kan worden beschouwd; en

- e. zijn oordeel over de bijzondere moeilijkheden die er eventueel zijn geweest bij de waardering.

3. De deskundige wordt benoemd door de raad van commissarissen of, als deze benoeming niet tijdig geschiedt, door het bestuur.

4. Indien uitsluitend naamloze vennootschappen met elkaar fuseren, kunnen zij slechts een gezamenlijke deskundige aanwijzen, indien de voorzitter van de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam de aanwijzing op hun eenparige verzoek heeft goedgekeurd.

Artikel 316. 1. Elke te fuseren vennootschap legt ten kantore van het handelsregister waar de vennootschap volgens de statuten haar zetel heeft, neer:

- a. het voorstel tot fusie,

- b. de deskundigenverklaringen daarover,

c. de jaarverslagen behorende bij de laatste drie opgemaakte jaarrekeningen van de te fuseren vennootschappen,

d. de laatste drie opgemaakte jaarrekeningen van de te fuseren vennootschappen met de deskundigenverklaringen daarbij, voor zover de jaarrekeningen ter inzage liggen of moeten liggen, en

e. tussentijdse vermogensopstellingen, voor zover deze moeten zijn opgemaakt ingevolge artikel 314 lid 2.

2. Tegelijkertijd legt het bestuur deze stukken met de toelichtingen van de besturen op het voorstel en de deskundigenverslagen neer ten kantore van de vennootschap. Indien de ondernemingsraad van een te fuseren vennootschap of organisaties die plegen betrokken te zijn bij de vaststelling van de arbeidsvoorwaarden van de werknemers van de vennootschap of van een dochtermaatschappij daarvan schriftelijk opmerkingen indienen, worden deze onmiddellijk na ontvangst toegevoegd.

3. Voor:

a. de aandeelhouders,

b. de houders van bijzondere rechten jegens de vennootschap, zoals de rechten tot het verkrijgen van aandelen of op een uitkering uit de winst, en

c. de houders van met medewerking van de vennootschap uitgegeven certificaten van aandelen in haar kapitaal,

liggen de stukken tot het tijdstip van de fusie, en ten kantore van de verkrijgende vennootschap nog zes maanden nadien, ter inzage. In dit tijdvak stelt de vennootschap hun een afschrift daarvan kosteloos ter beschikking.

4. De te fuseren vennootschappen kondigen, uiterlijk een maand voor het eerste besluit over de fusie of over de goedkeuring daarvan overeenkomstig artikel 319, in een landelijk verspreid dagblad aan dat de stukken zijn neergelegd, met opgave van de handelsregisters en van het adres van het kantoor van elke vennootschap.

5. Indien de besturen van de te fuseren vennootschappen het voorstel tot fusie wijzigen, zijn de vorige leden van overeenkomstige toepassing.

Artikel 317. Het bestuur van elke te fuseren vennootschap is verplicht de algemene vergadering in te lichten over na het voorstel tot fusie gebleken belangrijke wijzigingen in de omstandigheden, die van belang zijn voor de mededelingen in het voorstel tot fusie of in de toelichting.

Artikel 318. 1. Ten minste een van de te fuseren vennootschappen moet, op straffe van gegrondverklaring van een verzet als bedoeld in het volgende lid, voor iedere schuldeiser van deze vennootschappen die dit verlangt zekerheid stellen of hem een andere waarborg geven voor de voldoening van zijn vordering. Dit geldt niet, indien de schuldeiser voldoende waarborgen heeft of de vermogenstoestand van de verkrijgende vennootschap na de fusie niet minder waarborg zal bieden dat de vordering zal worden voldaan, dan er voordien is.

2. Zolang het laatste vereiste besluit tot fusie nog niet is genomen kan iedere schuldeiser, door een verzoekschrift aan de rechtbank, tegen het voorstel tot fusie in verzet komen.

3. De rechter verklaart het verzet gegrond, indien het eerste lid niet in acht is genomen of indien het voorstel of besluit, of de wijze waarop het tot stand is gekomen, strijdt met de openbare orde, de goede zeden, de wet of een wettige bepaling der statuten.

4. De akte van fusie kan niet worden verleden zolang verzet kan worden gedaan. Indien tijdig verzet is gedaan, kan de akte pas worden verleden nadat het verzet is ingetrokken of de opheffing van het verzet onherroepelijk is geworden.

Artikel 319. 1. De algemene vergadering besluit tot fusie door het voorstel tot fusie ongewijzigd te aanvaarden.

2. Het besluit wordt genomen op de zelfde wijze als een besluit tot wijziging van de statuten, tenzij de statuten voor besluiten tot fusie een andere regeling geven. Indien in de statuten voor de wijziging van afzonderlijke bepalingen verschillende meerderheden worden vereist, is de grootste daarvan vereist voor een besluit tot fusie. Sluiten de statuten de bevoegdheid tot statutenwijziging uit, dan kan slechts tot fusie worden besloten met algemene stemmen in een vergadering waarin het gehele kapitaal is vertegenwoordigd.

3. In elk geval is een meerderheid van ten minste twee derden der uitgebrachte stemmen vereist, indien minder dan de helft van het geplaatste kapitaal ter vergadering is vertegenwoordigd.

4. Zijn er verschillende soorten aandelen, dan is tevens een voorafgaand of gelijktijdig goedkeurend besluit vereist van elke groep houders van aandelen van een zelfde soort aan wier rechten de fusie afbreuk doet.

5. De algemene vergadering kan het bestuur of een of meer andere personen machtigen de veranderingen aan te brengen die nodig mochten blijken om de ministeriële verklaring van geen bezwaar te verkrijgen op de ontwerp-statuten van de verkrijgende vennootschap, indien deze nieuw wordt opgericht.

6. De notulen van vergaderingen waarin tot fusie wordt besloten of waarin deze wordt goedgekeurd, worden opgemaakt bij notariële akte.

Artikel 320. 1. Tenzij de statuten anders bepalen, kan een verkrijgende vennootschap ook bij bestuursbesluit tot fusie besluiten.

2. Dit besluit kan niet worden genomen, indien een of meer aandeelhouders die tezamen ten minste een twintigste van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen, of een zoveel geringer bedrag als in de statuten is bepaald, binnen een maand nadat de vennootschap de nederlegging van het voorstel tot fusie heeft aangekondigd, aan het bestuur hebben verzocht de algemene vergadering bijeen te roepen om over de fusie te besluiten. Het vorige artikel is alsdan van toepassing.

Artikel 321. 1. De fusie geschiedt bij notariële akte en wordt van kracht met ingang van de dag na die waarop de akte is verleden. Indien de verkrijgende vennootschap nieuw wordt opgericht, wordt zij opgericht bij de zelfde akte. De verklaring, bedoeld in de artikelen 68 en 179 moet zijn verleend voordat de akte van fusie wordt verleden en wordt aan de akte gehecht.

2. De notaris moet aan de voet van de akte verklaren dat hem is gebleken, dat de voor de fusie vereiste rechtshandelingen zijn verricht en dat de wettelijke vormvoorschriften in acht zijn genomen.

3. De verkrijgende vennootschap legt een afschrift van de akte van fusie en van de verklaring, bedoeld in het vorige lid, neer ten kantore van de handelsregisters van de woonplaatsen van de gefuseerde vennootschappen en van haarzelf.

4. Zij doet binnen een maand na de fusie aan de beheerders van openbare registers waarin rechten worden ingeschreven, opgave van de op haar overgegane rechten.

Artikel 322. 1. Hij die, anders dan als aandeelhouder, een bijzonder recht jegens een verdwijnende vennootschap heeft, zoals een recht op het nemen van aandelen of op een uitkering uit de winst, moet een gelijkwaardig recht in de verkrijgende vennootschap krijgen, of schadeloosstelling. Een groep houders van een zelfde recht kan bij besluit afstand doen van een gelijkwaardig recht of een vergoeding aanvaarden, voor zover besluitvorming van de groep is overeengekomen of, reeds voordat de rechten zijn uitgegeven, in de statuten is bepaald.

2. De schadeloosstelling wordt bij gebreke van overeenstemming bepaald door een of meer onafhankelijke deskundigen, ten verzoeken van de meest gerede partij te benoemen door de kantonrechter van de woonplaats van de verkrijgende vennootschap.

3. De rechten jegens een verdwijnende vennootschap of certificaten daarvan die worden gehouden door of voor rekening van een andere gefuseerde vennootschap vervallen.

Artikel 323. 1. Indien ten gevolge van de fusie op de verkrijgende vennootschap verbintenissen rusten, die onderling onverenigbaar zijn of waarvan de nakoming ten gevolge van de fusie redelijkerwijs niet van haar kan worden gevergd, wijzigt of beëindigt de rechter zulk een verbintenis op vordering van de vennootschap met ingang van de dag van de fusie of van een later tijdstip.

2. Indien uit de wijziging of beëindiging van de verbintenis voor de wederpartij schade ontstaat, is de vennootschap gehouden tot vergoeding daarvan.

Artikel 324. 1. Indien ten gevolge van de fusie aandelen of rechten vervallen waarvoor andere aandelen of rechten in de plaats treden, gaat pandrecht of vruchtgebruik dat op die aandelen, rechten of certificaten daarvan rust, over op de aandelen, rechten of certificaten daarvan die voor de vervallen aandelen, rechten of certificaten daarvan in de plaats treden.

2. Indien de vervallende aandelen, rechten of certificaten daarvan eigendom zijn van een der te fuseren vennootschappen, moet een te fuseren vennootschap of de verkrijgende vennootschap een gelijkwaardige vervanging geven voor het vervallende pandrecht of vruchtgebruik.

Artikel 325. 1. Op het tijdstip met ingang waarvan de verkrijgende vennootschap de financiële gegevens van een verdwijnende vennootschap zal verantwoorden in haar eigen jaarrekening, is het laatste boekjaar van die verdwijnende vennootschap geëindigd.

2. De verplichtingen omtrent de jaarrekening van de verdwijnende vennootschappen rusten na de fusie op de verkrijgende vennootschap.

3. Waarderingsverschillen tussen de verantwoording van activa en passiva in de laatste jaarrekening van de verdwijnende vennootschappen en in de eerste jaarrekening waarin de verkrijgende vennootschap deze activa en passiva verantwoordt, moeten worden toegelicht.

4. De verkrijgende vennootschap moet wettelijke reserves vormen op de zelfde wijze als waarop de verdwijnende vennootschappen wettelijke reserves moeten aanhouden, tenzij de wettelijke grond voor het aanhouden daarvan is vervallen.

Artikel 326. 1. De rechter kan een fusie alleen vernietigen wegens het ontbreken van een notariële akte van fusie of wegens een grond tot ongeldigheid van een voor de fusie vereist besluit van de algemene vergadering van aandeelhouders. Een niet door de rechter vernietigd besluit tot fusie is geldig.

2. De vordering tot vernietiging vervalt door herstel van het verzuim of door verloop van zes maanden na de nederlegging van de akte van fusie ten kantore van de handelsregisters van de woonplaatsen van de gefuseerde vennootschappen.

3. De fusie wordt niet vernietigd,

a. indien de vennootschap binnen een door de rechter te bepalen tijdvak het verzuim heeft hersteld, of

b. indien de reeds ingetreden gevolgen van de fusie bezwaarlijk ongedaan kunnen worden gemaakt.

4. Heeft de eiser tot vernietiging van de fusie schade geleden door een verzuim dat tot vernietiging had kunnen leiden, en vernietigt de rechter de fusie niet, dan kan de rechter de vennootschap veroordelen tot vergoeding van de schade. De vennootschap heeft verhaal op de schuldigen aan het verzuim en op degenen die door het verzuim zijn bevoordeeld.

5. De vernietiging wordt, door de zorg van de griffier van het gerecht waar de vordering laatstelijk aanhangig was, ingeschreven in de registers waarin de akte van fusie moet zijn neergelegd.

6. De te fuseren vennootschappen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor verbintenissen die, ten laste van de vennootschap waarin zij gefuseerd zijn geweest, zijn ontstaan na de fusie en voor de inschrijving van de vernietiging in de registers.

7. Tegen een uitspraak in een geding tot vernietiging van een fusie is verzet van derden niet toegelaten.

Afdeling 2

Fusie van vennootschappen waarvan de ene alle aandelen van de andere houdt

Artikel 327. 1. Indien een verkrijgende vennootschap fuseert met de vennootschap waarvan zij alle aandelen of de certificaten daarvan houdt, zijn de artikelen 313, lid 2 onder f, g en h, 315 en 316, lid 1 onder b, niet van toepassing.

2. In dit geval is artikel 314 niet op de verdwijnende vennootschap van toepassing, tenzij anderen dan de te fuseren vennootschappen bijzondere rechten in de verdwijnende vennootschap hebben, zoals een recht op het nemen van aandelen of op een uitkering van winst.

ARTIKEL II

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt overigens als volgt gewijzigd:

A. In de artikelen 64, tweede lid, eerste zin, en 175, tweede lid, eerste zin wordt na het woord «waarbij» ingevoegd: «, tenzij de oprichting bij een akte van fusie geschiedt».

B. In de artikelen 67, eerste lid, en 178, eerste lid, wordt in plaats van «De akte van oprichting vermeldt» gelezen: «Tenzij de oprichting bij een akte van fusie geschiedt, vermeldt de akte van oprichting».

ARTIKEL III

Artikel 997 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt als volgt gewijzigd:

In de eerste zin wordt het woord «of» vervangen door een komma en wordt voor het woord «wordt» ingevoegd: «of artikel 318, tweede lid,».

ARTIKEL IV

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,